

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

17. april 2019

Besvarelse af spørgsmål 226 alm. del stillet af udvalget den 21. marts 2019 efter ønske fra Karin Gaardsted (S).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren oplyse, hvilke af de 24 initiativer i regeringens forbrugerpolitiske strategi fra 2018, som er blevet gennemført?

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Svar:

Regeringen lancerede den 25. maj 2018 den forbrugerpolitiske strategi – *Forbruger i en digital verden* – med 24 initiativer, der skal gøre det nemmere at være forbruger og træffe gode valg i en digital verden. Strategien lancerer en ny tilgang til forbrugerpolitik bl.a. med afsæt i adfærdsvidenskabelig evidens. Målet er at skabe en effektiv og velfungerende forbrugerbeskyttelse, der gør det nemmere at være forbruger.

Nedenfor gennemgås status på gennemførelsen af de enkelte initiativer i strategien.

1) *Nemmere at træffe gode valg*

Strategien fokuserer blandt andet på i højere grad at inddrage indsigter fra adfærdsvidenskaben i udviklingen af forbrugerpolitik, så forbrugerne i højere grad understøttes i at træffe gode valg for dem selv. Med strategien introduceredes tre principper for adfærdsbaseret forbrugerregulering. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har for at understøtte princippernes anvendelse lanceret hjemmesiden www.adfærdsprincipper.dk, som er målrettet dem, der arbejder med forbrugerregulering. Som led i implementeringen af strategien, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen endvidere gennemført 5 adfærdsvidenskabelige undersøgelser i 2018, jf. initiativ 6, 13, 15, 21 og 23.

2) *Forbrugerpolitisk Panel*

Forbrugerpolitisk Panel, der er sammensat af centrale interesseorganisationer, fagpersoner med særlig kendskab til forbrugerpolitik samt relevante myndigheder, blev nedsat i august 2018. Panelet har til opgave at:

- Drøfte nye digitale forretningsmodellens betydning for forbrugerne og de udfordringer, de kan rejse i forhold til regulering og håndhævelse.
- Drøfte hvordan forbrugsdata kan skabe værdi for forbrugerne og hvilke udfordringer, der kan være i forhold til at fremme nye løsninger og forretningsmodeller, der fx er baseret på forbrugernes egne data.

- Drøfte resultater fra adfærdsvidenskabelige undersøgelser på forbrugerområdet, der bl.a. iværksættes på baggrund af de forbrugerpolitiske udspil.
- Bidrage til udvikling af den offentlige forbrugerinformation bl.a. i lyset af den digitale udvikling.

Der har været afholdt to møder i panelet, hvor man blandt andet har drøftet udfordringer relateret til køb af varer fra tredjelande samt forbrugernes udfordringer på digitale markeder.

3) *Dansk interessevaretagelse i EU*

I 2018 og 2019 har Danmark deltaget i forhandlingerne om New Deal for Consumers, som i høj grad har til formål at tilpasse forbrugerlovgivningen til den digitale virkelighed. Med direktivforslaget indføres bl.a. oplysningskrav for online platforme og regler om brugeranmeldelser. Endvidere bliver forbrugerrettedirektivet udvidet til at omfatte gratis digitale tjenester.

4) *Nemmere adgang til egne forbrugsdata*

Erhvervsministeriet har med deltagelse af Justitsministeriet og Forbrugerombudsmanden nedsat en følgegruppe, der skal hjælpe virksomheder og forbrugere til på bedst muligt måde at gøre brug af de nye muligheder for adgang til egne forbrugsdata, som GDPR-reglerne og betalingsloven medfører. Følgegruppen har afholdt et møde. Den endelige afrapportering skal ifølge kommissoriet i den forbrugerpolitiske strategi ske i 2021.

5) *Nemmere adgang til egne offentlige data*

Udviklings- og Foreklingsstyrelsen har i forbindelse med lanceringen af den nye version af eSkatData den 29. marts 2019 implementeret en række nye oplysninger. Herunder bl.a. oplysninger om studielån, gæld til banker og realkreditinstitutter, information om aldersopsparing og arbejdsgivers pensionsandel, ejendomsejerskab, yderligere oplysninger fra eIndkomst mm.

Der pågår i Erhvervsministeriet en afdækning af mulige virksomhedstyper, der kan gives adgang til eSkatData.

6) *Øget gennemsigtighed i "gratis" digitale tjenester*

Regeringen støtter Kommissionens forslag om at udvide forbrugerrettedirektivet til også at omfatte gratis digitale tjenester. Regeringen arbejder herudover for at fremme mere gennemsigtighed på gratis digitale tjenester ved forhandlingerne af direktivet om digitalt indhold (Digital Content Directive). Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har desuden gennemført en adfærdsundersøgelse af forbrugernes forståelse af digitalt samtykke til videregivelse af persondata, som også behandler samtykke til sociale platforme ved brug af gratis digitale tjenester.

7) *Øget gennemsigtighed på online platforme*

Rådet og Europa-Parlamentet er i vinteren 2019 nået til enighed om Platform-to-Business forordningen. Europa-Parlamentet ventes formelt at godkende teksten i uge 16, hvorefter forslaget træder i kraft og skal implementeres nationalt inden for et år.

8) *Bedre produktsikkerhed ved køb over nettet*

Sikkerhedsstyrelsen har i dialog med en række myndigheder og øvrige interessenter udviklet et koncept for markedsovervågning af e-handel. Konceptet omfatter bl.a. en ny tilgang til planlægning af proaktive indsatser samt en risikobaseret tilgang til hjemmesider baseret på reaktive sager. Sikkerhedsstyrelsen har som en del af konceptet indgået aftale med Facebook og Den Blå Avis om et samarbejde omkring farlige/ulovlige produkter.

9) *Sikker nethandel – også uden for EU*

Der er i iværksat en kommunikationsindsats, som skal gøre danskerne mere bevidste om mulige risici ved nethandel og skabe større bevidsthed om forbrugerrettigheder. Sikkerhedsstyrelsen har i 2018 gennemført kampagnen "for godt til at være sandt" om produktsikkerhed i forbindelse med nethandel. Derudover lancerede 13 myndigheder i november 2018 en tværministeriel informationsindsats for sikker nethandel under titlen "Nethandel #heltsikkert". Informationen er samlet på den offentlige forbrugerportal, forbrug.dk, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen står bag.

10) *Rimelige returregler for brugte varer*

Regeringen arbejder for at fremme initiativet i forbindelse med forhandlinger om et direktivforslag under Kommissionens udspil, A New Deal for Consumers, der bl.a. indeholder forslag om at ophæve artiklen i forbrugerrettedirektivet om returret for brugte varer. Forslaget forhandles stadig og det endelige udfald er derfor fortsat ukendt.

11) *Bedre forbrugerbeskyttelse ved optagelse af kviklån*

Der er nedsat en arbejdsgruppe bestående af Erhvervsministeriet, Justitsministeriet, og Forbrugerombudsmanden, som har undersøgt, hvordan der kan sikres en bedre forbrugerbeskyttelse ved optagelse af kviklån. Af-rapporteringen til regeringen forventes i første halvår af 2019.

12) *Øget tilsyn med kviklån*

Der er den 9. april 2019 vedtaget lov om forbrugslånsvirksomheder. Lovforslaget indfører som noget nyt krav om, at virksomheder, der udbyder forbrugslån til forbrugere, skal have en tilladelse hos Finanstilsynet. Finanstilsynet skal endvidere føre tilsyn med forbrugslånsvirksomhederne.

13) *Målrettede oplysningskrav ved nethandel*

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har gennemført en adfærdsundersøgelse af, hvordan handelsbetingelser ved nethandel kan formidles, så forbrugerne nemmere kan forstå og sammenligne vilkår og betingelser fra forskellige netbutikker. Hovedresultaterne er præsenteret for EU's interesse-netværk for handelsbetingelser og forventes at indgå i gruppens arbejde med at udvikle vejledninger for bedre præsentation af handelsvilkår.

14) Ensretning af oplysningskrav i den forbrugerrettede lovgivning

Erhvervsministeriet samt Justitsministeriet er i gang med en kortlægning af forbrugerbegrebet på tværs af den forbrugerrettede regulering med henblik på at vurdere, om forbrugerbegrebet i national lovgivning skal ensrettes med det EU-retlige forbrugerbegreb.

15) Færre oplysningskrav ved boligfinansiering

Finanstilsynet har udarbejdet en bekendtgørelse om prisoplysninger i pengeinstitutter, som planlægges at sendes i høring i maj 2019. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har desuden gennemført en adfærdsundersøgelse med udgangspunkt i markedsføringslovens oplysningskrav ved markedsføring af lån og kreditter. Undersøgelsesresultaterne vil indgå i den danske interessevaretagelse i forbindelse med evalueringen af de bagvedliggende EU-direktiver.

16) Ophævelse af dansk risikomærkning af boligfinansiering

Der pågår i øjeblikket et arbejde med at revidere den nuværende risikomærkningsordning, så den fremadrettet alene vil gælde ved køb af andelsboliger. Den reviderede ordning vil træde i kraft senest 1. januar 2020.

17) Nemmere information på forsyningsområdet

På gasmarkedet har branchen iværksat et initiativ, der skal lette processen for samfakturering. Effekten heraf afventes.

På el-markedet har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen indledt samarbejde med Forsyningstilsynet og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet samt inddraget interessenter og andre ministerier. Der igangsættes i maj 2019 et adfærdsforsøg med henblik på at undersøge, hvordan fakturaen og elpris.dk kan blive lettere for forbrugerne at navigere i. Resultaterne forventes at foreligge inden den 1. juli 2019.

18) Nemmere at sammenligne lånetilbud

Der er udarbejdet en standardiseret og simpel forside til lånetilbud, som skal hjælpe forbrugerne til at sammenligne de væsentligste oplysninger, der har betydning for deres privatøkonomi. Indførelse af forsiden forud-

sætter en ny hjemmelsbestemmelse i hhv. § 43 i lov om finansiel virksomhed og § 7 i lov om ejendomskreditselskaber. Det er forventningen, at der fremsættes forslag herom i oktober I.

19) Forbrugervenlige tilstands- og elinstallationsrapporter

Sikkerhedsstyrelsen arbejder på at udvikle nye og forbrugervenlige el- og tilstandsrapporter, herunder en ny digital løsning til forbrugerne.

20) Tidsvarende regler for uanmodet henvendelse

Der er i gangsat et arbejde med at se på forbrugeraftalelovens regler om uanmodet telefonisk henvendelse, herunder om undtagelserne til lovens generelle forbud fortsat er tidssvarende, eller om der er behov for ændringer. Derudover er man i færd med at evaluere ordningen bag ”Robinsonlisten”. Arbejdet forventes færdigt i løbet af 2019.

21) Målrettet markedsføring ved livsfaseskift

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har gennemført en undersøgelse af forbrugernes præferencer om målrettet markedsføring ved flytning. Undersøgelsesresultaterne inddrages i arbejdet med at evaluere forbrugeraftalelovens regler om uanmodet henvendelse.

22 og 23) Nærmere opsigelse af abonnementer og styrket fokus på passive abonnementer

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har gennemført en undersøgelse af abonnementsmarkedet. Herunder hvordan forbrugernes opmærksomhed om betalingen af løbende abonnementsydelse kan styrkes, og hvordan antallet af passive forbrugere på markeder med abonnementsydelse i øvrigt kan reduceres. Afhængig af udformningen, er det foreløbigt vurderet, at initiativerne kan gennemføres i forbrugerrettet lovgivning.

24) Bøder på niveau med sammenlignelige lande

Der er gennemført et nabotjek af bødeniveauet for sammenlignelige lande. Nabotjekket viser, at det danske bødeniveau fremstår lavere end i de adspurgte lande. Der er på den baggrund ved at blive nedsat en arbejdsgruppe under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med deltagelse af relevante ministerier, Forbrugerombudsmanden samt eksterne eksperter. Arbejdsgruppen skal komme med anbefalinger til, hvordan bødeniveauet eventuelt kan ændres. Arbejdet påbegyndes i foråret 2019.

Med venlig hilsen

Rasmus Jarlov